

BESLUTDnr 77-2022 (delvis)
221-2022

2022-12-07

Överklagande av Valmyndighetens beslut att fastställa utgången av valet till riksdagen – valkrets Malmö kommun

Valmyndigheten fastställde i ett beslut den 17 september 2022 utgången av valet till riksdagen den 11 september 2022.

Redogörelse för överklagandena

Christel Reissner-Löfstedt (dnr 77-2022) har överklagat Valmyndighetens beslut och anfört i huvudsak följande.

Det har begåtts ett fel i vallokalen när hon skulle rösta. När hon kom till vallokalen var hon redan felaktigt avprickad och hon nekades sin demokratiska rätt att rösta.

Erland Huledal (dnr 221-2022) har också överklagat Valmyndighetens beslut och anfört i huvudsak följande.

Enligt vallagen ställs det i princip inga krav på ett ”parti” för att det ska få anmäla deltagande i riksdagsvalet. Ett krav är dock att partiets namn ska ”bestå av eller innehålla ord”. Trots detta har Valmyndigheten godkänt anmälan från bland andra ett parti som kallar sig ”SKP”. Valsedlar med denna olagliga partibeteckning fanns i flera vallokaler och förtidsröstningslokaler som han besökte, även den där han röstade. Flera andra partier var också godkända för deltagande, trots att deras namn bestod av bokstavskombinationer som inte kan anses vara ord. Han har dock inte sett deras valsedlar i någon vallokal. Han yrkar på att valresultatet upphävs, i vart fall för de valdistrikt där de olagliga valsedlarna fanns.

Valmyndighetens och Valnämnden i Malmö kommuns yttranden*Christel Reissner-Löfstedts överklagande*

Valnämnden i Malmö kommun har yttrat sig och anfört bl.a. följande.

Valnämnden har med anledning av det inträffade tagit kontakt med ordföranden i det aktuella valdistriktet som bekräftar att en person nekades att rösta. Av protokollet som fördes på det aktuella valdistriktet kan det även konstateras att en notering har gjorts om att en person nekades att rösta då denna redan var avprickad i röstlängden.

Anledningen till att en person som kommer för att rösta redan är avprickad i röstlängden kan bero på att röstmottagaren av misstag har prickat av på fel rad när en annan väljare har röstat. En annan orsak kan vara att personen i fråga har varit och röstat tidigare på valdagen och sedan kommit tillbaka för att rösta en gång till.

I den aktuella vallokalen har man inte kunnat säkerställa att avprickningen i röstlängden är felaktig varför röstmottagarna inte haft möjlighet att göra någon

korrigerig. Röstmottagarna har således agerat i enlighet med föreskriven ordning när de nekat klaganden att rösta.

Oavsett orsaken till avprickningen är det givetvis alltid beklagligt när någon nekas att rösta. Valnämnden kommer vid framtida utbildningar fortsätta betona vikten av noggrannhet vid avprickning i röstlängden och tillhandahålla hjälpmedel vid hanteringen av denna.

Mot bakgrund av det ovan anförda avstyrker valnämnden bifall till överklagandet.

Valmyndigheten har yttrat sig och anført bl.a. följande.

Av omständigheterna i ärendet framgår att klaganden anser att en felaktig avprickning skett i röstlängden. Detta styrks också av Valnämnden i Malmö kommuns yttrande vari också framgår att man i vallokalen inte kunnat säkerställa att avprickningen i röstlängden är felaktig varför röstmottagarna inte haft möjlighet att göra någon korrigerig.

En felaktig avprickning är enligt Valmyndigheten en avvikelse från föreskriven ordning.

Valmyndigheten har även redovisat en känslighetsanalys avseende riksdagsvalkrets Malmö kommun och i den delen anført följande.

Fråga är om två (2) valsedlar i riksdagsvalkrets Malmö kommun kunnat påverka valet till riksdagen, dvs. om klagandena i ärenden med Valprövningsnämndens diarienummer 77 och 92-2022 hade röstat i valet.

Riksdagsvalet är valkretsindelad. Det innebär att mandatet fördelas dels mellan partier, dels inom respektive parti mellan de olika valkretsarna. Mandatfördelningen kan påverkas i tre olika steg av mandatberäkningen:

1. Totalfördelningen av mandat mellan partiet, sett till antalet röster per parti i hela riket.
2. Fördelningen av fasta mandat mellan partier, per valkrets.
3. Fördelningen av utjämningsmandat mellan valkretsar, för partier som ska tilldelas ytterligare mandat utöver de fasta mandatet.

Marginalerna i antalet röster avseende det sista mandatet för riksdagsvalkrets Malmö kommun i de tre olika stegen är:

1. Samtliga partier hade behövt ytterligare 3 941 eller fler röster för att få det sista mandatet i riksdagen.
2. Samtliga partier hade behövt ytterligare 1 840 eller fler röster för att få det sista fasta mandatet i riksdagsvalkrets Malmö kommun.
3. Samtliga partier hade behövt ytterligare 3 221 eller fler röster för att få det sista utjämningsmandatet i riksdagsvalkrets Malmö kommun.

Sannolikheten att två (2) ytterligare röster i riksdagsvalkrets Malmö kommun skulle påverka valresultatet i valet till riksdagen är därmed 0 procent.

Erland Huledals överklagande

Valmyndigheten har yttrat sig och anført bl.a. följande.

Valmyndigheten har i ärende med diarienummer VAL-289 efter anmälan om deltagande i valet till riksdagen 2022 från parti med partibeteckningen SKP (med symbol) bedömt att kraven i 2 kap. vallagen varit uppfyllda och beslutat att

registrera partiets anmälan om deltagande. Beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar och på Valmyndighetens webbplats. Någon överklagan har inte kommit in i ärendet och beslutet har därför vunnit laga kraft.

Partiet SKP har beställt namnvalsedlar och dessa har funnits på röstmottagningsställen. Av vallagen framgår under vilka förhållanden en valsedel ska bedömas som ogiltig vid den slutliga rösträkningen. Det saknas skäl för att underkänna en valsedel där väljaren röstat på ett parti med en förkortning i sitt partinamn eller där väljaren själv låtit skriva till partinamnet genom en förkortning.

Valmyndigheten bedömer att det inte förekommit någon avvikelse från föreskriven ordning.

Valprövningsnämndens bedömning av överklagandena

Gällande rätt

Enligt 15 kap. 13 § första stycket vallagen (2005:837) ska Valprövningsnämnden upphäva ett val i den omfattning som det behövs och besluta om omval i den berörda valkretsen

1. om det vid förberedande och genomförande av valet som en myndighet svarar för har förekommit någon avvikelse från föreskriven ordning, eller
2. om någon har hindrat röstningen, förvanskat lämnade röster eller otillbörligen verkat vid valet på något annat sätt.

Om rättelse kan åstadkommas genom förnyad sammanräkning eller någon annan sådan mindre ingripande åtgärd, ska nämnden i stället, enligt paragrafens andra stycke, uppdra åt beslutsmyndigheten att vidta en sådan rättelse.

Rättelse enligt första eller andra stycket ska ske bara om det med fog kan antas att vad som förekommit har inverkat på valutgången.

Bestämmelser om röstmottagning i vallokal finns i 9 kap. vallagen. Enligt 9 kap. 6 § ska röstmottagarna kontrollera bl.a. att väljaren enligt röstlängden har rösträtt vid valet och inte redan röstat. Efter denna kontroll ska valkuverten enligt 9 kap. 7 § läggas i valurnorna i väljarens närvaro och i samband därmed ska det antecknas i röstlängden att väljaren har röstat.

I 13 kap. 6 § vallagen anges att har valsedlar som väljarna lämnat inte förvarats på ett säkert sätt, ska de förklaras ogiltiga, om det kan antas att det gjorts något obehörigt med dem.

Av 13 kap. 7 § vallagen framgår bl.a. att en valsedel är ogiltig om den

1. saknar partibeteckning,
2. har mer än en partibeteckning,
3. har en partibeteckning för ett parti som inte anmält sitt deltagande i valet enligt 2 kap., eller
4. har kännetecken som uppenbart gjorts med avsikt.

Valsedlar med beteckningen SKP

En partibeteckning ska enligt bestämmelserna i 2 kap. vallagen innehålla ord. Av utredningen framgår dock att Valmyndigheten registrerat partiets anmälan om deltagande i val med partibeteckningen SKP (med symbol). Att en partibeteckning inte innehåller ord innebär inte att de aktuella valsedlarna skulle vara ogiltiga enligt 13 kap. 6 eller 7 §§ vallagen. Mot denna bakgrund finner Valprövningsnämnden, i likhet med Valmyndigheten, att det inte förekommit någon avvikelse från föreskriven ordning. Erland Huledals överklagande ska därför avslås.

Felaktig avprickning

Av utredningen i ärendet framgår att Christel Reissner-Löfstedt varit avprickad i röstlängden när hon kommit för att avge sina röster och att hon därför vägrades att rösta. Röstmottagarna har i och för sig gjort rätt när de vägrat Christel Reissner-Löfstedt att rösta. En anteckning i röstlängden utesluter dock inte att ett misstag kan ha begåtts, t.ex. genom att anteckningen rätteligen skulle ha avsett en annan person än den som faktiskt avprickats. Om så har skett är det fråga om en avvikelse från föreskriven ordning och givetvis beklagligt för Christel Reissner-Löfstedt.

För förordnande om omval eller rättelse genom annan mindre ingripande åtgärd krävs enligt vallagen att den konstaterade avvikelsen med fog kan antas ha inverkat på valutgången. Enligt Valmyndighetens känslighetsanalys är sannolikheten att två (2) röster skulle påverka valresultatet i riksdagsvalkrets Malmö kommun noll (0).

Valprovningensnämnden finner därmed att den avvikelse som möjligen har skett beträffande avprickningen av Christel Reissner-Löfstedt i röstlängden inte med fog kan antas ha inverkat på valutgången. Hennes överklagande ska därför avslås.

Valprovningensnämnden vill i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på vikten av noggrannhet vid avprickning i röstlängden.

Valprovningensnämndens beslut

Valprovningensnämnden avslår överklagandena.

På Valprovningensnämndens vägnar

Annika Sandström
ordförande

Olle Molin
föredragande

Expedition

Christel Reissner-Löfstedt och Erland Huledal
Valmyndigheten
Valnämnden i Malmö kommun